

Bevittnar vi en massformation i vår tid?

(Reviderad 8 januari 2021)

Vi har under några års tid satt oss in i den vetenskapliga bakgrunden till dagens klimatalarmism. Vår slutsats, efter en förutsättningslös och djup genomgång, är att människan inte, genom koldioxidutsläpp, kan påverka jordens klimat på ett skadligt sätt. Vi frågar oss därför: Hur kan klimatfrågan ändå ha fått ett så stort kulturellt och ekonomiskt genomslag i samhället? Några tankar om detta har vi redovisat i inlägg i Klimatrealisternas blogg klimatupplysningen.se [1]. I detta kapitel ska vi diskutera hur mental påverkan på individer och hela befolkningar skulle kunna resultera i den massrörelse som vi ser idag. Framför all ska vi fokusera på det psykologiska begreppet *massformation*. Uttrycket introducerades av den franske psykologen Charles Marie Gustave Le Bon [Ref 2] i slutet av 1800-talet. Teorin har vidareutvecklats av bland andra Hannah Arendt [Ref 3] som framför allt tillämpade den på uppkomsten av 1900-talets stora massformationer: Nazismen med antisemitismen och totalitarismen i Sovjetunionen under Stalin [Ref 4]. Andra historiska epoker som skulle kunna förklaras med massformation är häxprocesserna och inkquisitionen. På senare tid har Matthias Desmet, statistiker och professor i klinisk psykologi vid universitetet i Gent, aktualiserat begreppet massformation i samband med den pågående Covid-19 pandemin [Ref 5].

Innan vi fördjupar oss i massformationen, låt oss kort, från egen professionell verksamhet, ge en inblick i hur kraftfull mental påverkan kan vara genom en forskningsstudie som en av oss (Kurt) var engagerad i för några år sedan [6]. Det rör sig om en 9 veckors studie om effekten av ett antidepressivum kontra ”aktiv placebo”, vid behandling av social ångest. 50% fick respektive behandling. De patienter som fick antidepressiva blev informerade om att det var den bästa medicinen för tillståndet och de övriga om att vi inte förväntade oss någon effekt men att biverkningarna var desamma som för det antidepressiva preparatet och att det var en viktig studie. Patienterna instruerades dessutom att vilken grupp de tillhörde var strikt konfidentiellt mellan dem och försöksledaren och fick inte avslöjas för de övriga i forskargruppen. Under studien kontrollerades att de tog sina tabletter resp. kapslar. 50% i antidepressiva-gruppen responderade mot 14 % i placebogruppen. I verkligheten fick de samma medicin (för ”placebogruppen” var medicinen dold i kapslar) vilket visar att effekten var starkt beroende av deras förväntningar. Minst lika intressant var att i en subgrupp [7] kunde man visa att neurotransmissionen i vissa viktiga hjärndelar förändrades åt olika håll i de båda grupperna under studien. Detta visar att mycket enkla instruktioner till personer med ångest kan kraftigt påverka effekten av läkemedel och till och med vissa reaktioner i hjärnan. Hur skulle de då kunna påverkas vid kraftigare manipulationer?

Fyra villkor måste, enligt Desmet, vara uppfyllda för att massformation ska uppstå är *för det första* att det måste finnas många socialt isolerade människor som saknar starka sociala band; *För det andra* måste det finnas många människor som saknar en känsla av meningsfullhet i tillvaron; *De tredje och fjärde* villkoren är att det måste finnas mycket fritt flytande ångest och fritt flytande psykisk oro, det vill säga att de inte har någonting att relatera ångest och psykisk oro (till exempel aggression) till. Om dessa villkor är uppfyllda och massmedia erbjuder ett objekt/problem att koppla den fritt flytande ångesten till och samtidigt erbjuder en lösning på det presenterade problemet är risken stor att samhället drabbas av massformation. Problemet (i vårt fall den antropogena klimatförändringen) erbjuder ett objekt att koppla ångesten och oron till; Lösningen (i vårt fall att minska koldioxidutsläppen) ger en meningsfull sysselsättning; Samverkan inom gruppen klimatalarmister ger nya sociala band. Enligt Desmet är de fyra villkoren uppfyllda i dagens samhälle. Vi diskuterar detta i kapitlet 'Ångest hos barn'.

Normalt är det ungefär trettio procent av befolkningen som fullt ut anammar det narrativ som ligger till grund för massformationen. Ungefär fyrtio procent av befolkningen opponerar sig inte, men är inte heller djupt övertygade av massrörelsens trossatser. Cirka 25 – 30% av befolkningen tror inte på det narrativ som ligger till grund för massformationen och gör också detta klart för sin omgivning. Dessa frågor har studerats av bland andra Solomon Asch i de så kallade konformitetsexperimenten på 1950-talet [Ref 11]. Den djupast involverade trettio procenten är så djupt involverade att Desmet använder termen 'mentalt berusade' om dem. Symptomen inte bara liknar hypnotism utan är till och med en form av hypnos. Professor Desmet förklarar: *'Vi måste ha klart för oss att fritt flytande ångest är ett av de mest smärtsamma psykologiska fenomen som man kan uppleva. Det är extremt smärtsamt. Det kan leda till panikattacker ... Vad folk önskar i denna situation är något att koppla sin ångest till. De söker efter en förklaring till ångesten. Om nu sådan fritt flytande ångest är allmänt förekommande i samhället och media presenterar ett narrativ som skulle kunna utgöra objektet för ångesten, och samtidigt också erbjuder en strategi för att komma tillrätta med objektet för ångesten så kommer all denna ångest att kopplas till objektet och folk är villiga att följa strategin oberoende av hur hög kostnaden är. Detta är vad som händer i början av massformationen. Sedan, i ett andra steg börjar en kollektiv och heroisk kamp riktad mot objektet för ångesten. På detta sätt uppstår en ny sorts sociala band och en ny meningsfullhet upplevs. Plötsligt är livet helt inriktat mot kampen mot objektet och man har skapat en ny social tillhörighet. Och denna plötsliga vändning från ett negativt tillstånd av brist på social tillhörighet till en social tillhörighet med massan leder till en slags mental berusning. Detta är mekanismen för massformation, en motsvarighet till hypnos. De som har beskrivit och studerat massformation har påpekat att massformation inte bara liknar hypnos utan är exakt hypnos.'* Som "hypnotiserad" (enligt Desmets beteckning) är man mycket trångsynt (ibland betecknat tunnelseende) inriktad mot objektet (klimatapokalypsen om tio år) och lösningen (att reducera koldioxidutsläppen) och är blind för andra konsekvenser, till och med om de skulle allvarligt skada den egna personen eller den närmaste omgivningen, ungefär som det faktum att kirurger kan använda hypnos som enda bedövningsmedel vid operationer. Det är inte möjligt att häva "hypnosen" genom logiskt resonemang. För den "hypnotiserade" har det ingen betydelse om narrativet är sant eller falskt. Likaså är det vanligt att den "hypnotiserade" gruppen tenderar att förskjuta och smutskasta alla (klimathots skeptiker) som försöker att häva "hypnosen". För den "hypnotiserade" innebär det ju att någon försöker återföra personen till det ursprungliga 'olyckliga' tillståndet av fritt flytande ångest och social isolering. Vi känner igen detta från diskussionen av beteckningen 'klimatförnekare'. Den grupp på 25 – 30% som är 'immun' mot narrativet är en heterogen grupp bestående av människor av alla politiska riktningar och från alla sociala klasser. Desmet refererar här bland annat till Dreyfus-affären i Frankrike [Ref 12] där den grupp som opponerade sig mot masshysterin mot Dreyfus var mycket heterogen och kom från alla samhällsklasser. Även den grupp som omfattas av grupphypnosen är heterogen. Anmärkningsvärt är att även högt utbildade människor har en hög benägenhet att ingå i gruppen starkt hypnotiserade.

I studier av hur massformationen utvecklas i tiden ha man funnit att det narrativ som ligger till grund för massformationen, med tiden, tenderar att bli mer och mer absurt och verklighetsfrämmande. Det torde vara välbekant för läsaren att detta var fallet i Nazismens Tyskland där antisemitismen ständigt trappades upp för judar från restriktioner via yrkesförbud till massmord. I Stalins Sovjetunionen var utvecklingen liknande från förföljelser och internering av dissidenter till mord på både dissidenter och partimedlemmar. I det massformativa narrativet har det faktiskt visat sig vara framgångsrikt med mer och mer

absurda narrativ. Om man en gång är fångad i masshypnos tror man okritiskt på ledaren eftersom man till varje pris inte vill mista de sociala band som uppstått inom gruppen (klimatalarmister) och inte kan riskera att falla tillbaka till det olyckliga stadiet av fritt flytande ångest. Ledaren själv är inkluderad i masshypnos. Även om han inte objektivt tror på sanningshalten i sitt eget budskap är han ändå övertygad om att han verkar för en god sak; Så kallade ”noble lies” [Ref 13] är ett av verktygen. Mattias Desmet, som framför allt har intresserat sig för massformationens tillämpbarhet på Covid-19 pandemin, påpekar att de matematiska modeller som prognosticerade antalet dödsfall i början av pandemin kraftigt överestimerade antalet dödsfall. Trots detta har man i många länder anpassat sina åtgärder efter modellerna i stället för verkligheten. Samma sak gäller för klimatalarmismen, där man fäster större vikt vid modeller än verkligheten. Detta är, enligt Desmet, karakteristiskt för en massformation. De orealistiska, ja rentav absurda, narrativ som anammas av de hypnotiserade, genomskådas mycket lätt av de personer som står utanför masshypnos, och det kan därför tyckas oförklarligt att inte framläggande av fakta kan bryta hypnos. Varken i fallet Covid-19 eller i klimatalarmismen förekommer konsekvensanalyser innan beslut om mål eller samhällsåtgärder beslutas. I Covid-19 fallet torde det vara långt ifrån säkert att de vidtagna samhällsnedstängningarna och isoleringen av friska personer har sparat fler liv än de extra dödsfall de har orsakat. I fallet klimatalarmismen har detta studerats ingående i efterhand av bland andra Björn Lomborg [Ref 14] som har funnit att kostnaderna för till exempel Parisavtalet är helt orimliga i förhållande till den klimatnytta som erhålls. Bristen på konsekvensanalyser torde vara symptomatiskt för massformation där man med ’tunnelseendet’ är helt fokuserad på objektet och lösningen men är helt blind för övriga konsekvenser.

Hypnos är förbunden med en välkänd röst. Masshypnos kan därför vidmakthållas och förstärkas genom att en välbekant röst om och om igen upprepar narrativet, sant eller falskt spelar ingen roll. En förstärkande faktor har också visat sig vara om budskapet (klimatalarmismen) åtföljs av diagram av olika slag. I press och övrig media talas det verkligen ständigt om klimathotet som vår tids ödesfråga. Återkommande förutsägelser om den nära förestående apokalypsen och tipping points varvas med ”lugnande” besked att om vi bara satsar tillräckligt många miljarder kronor och förändrar vår livsstil i grunden kommer det nog att gå bra. Media utsätter med andra ord en population med allt starkare prevalens av ångest för en massiv påverkan som sannolikt inte har någon annan effekt än att hypnos förstärks och ångestnivån ökar ytterligare i hela samhället.

Om vi antar att klimatalarmismen kan klassas som massformation enligt Desmets beskrivning, finns det några slutsatser vi kan dra som ’klimathots skeptiker’:
Kärntruppen på 30%, de ”hypnotiserade”, kan inte väckas genom logiska argument, men Desmet påpekar att argumentation från dissidenter till de etablerade narrativet kan kanske avhålla de ”hypnotiserade” från att begå de mest extrema övergreppen för att bekämpa fienden. Mellangruppen på 40% är mottaglig för argumentation även om den inte själv yttrar sig om saken. Det är alltså viktigt att den ”immuna” gruppen (klimathots skeptiker) på cirka 25% är aktiv och märks i samhället.

Desmet påpekar att tystnaden från dissidenterna kanske hade avgörande betydelse för den katastrofala utvecklingen av tidigare massformationer, som Nazismen och Kommunismen på 1900-talet, Han säger: *’Vi måste göra det [prata], (lite paradoxalt), för [att hjälpa] de individer som tror på mainstream-narrativet och som är fångade i massformationen. Ty, om vi slutar prata kommer hypnos att djupna. Detta är intressant ur historisk synpunkt. Omkring 1930 i Sovjetunionen, och omkring 1935 i Nazi-Tyskland, var oppositionen praktiskt*

taget utplånad. Då observerar man något som är typiskt för totalitära stater. Då börjar den totalitära staten visa sitt mest aggressiva ansikte.'

Desmet är här inne på en skillnad mellan diktatur och totalitarism som man inte alltid har klart för sig. Massformationen utvecklas ibland till ett totalitärt styrelseskick. Båda statsskick har en fiende, till exempel judarna eller kapitalisterna eller dissidenter i största allmänhet. I inledningsskedet gör man allt för att tysta eller eliminera fienderna. Då detta är avklarat, skiljer sig statsskickarna åt. Diktaturen kan, genom ett rationellt resonemang, lätta på förtrycket och ge invånarna ett behagligare liv och därigenom öka den egna populariteten. I ett totalitärt system, däremot, kan man öka förtrycket när man inte har några dissidenter som bromsar, till exempel Stalins utrensningar i det egna partiet när de externa fienderna var eliminerade. Detta irrationella beteende förklaras av att man fortfarande är inne i en massformation med tillhörande tunnelseende. Det positiva i sammanhanget är att totalitarism alltid är självdestruerande eftersom den 'äter sina egna' enligt Hannah Arendt [Ref 3].

Enligt Desmets hypotes existerar de fyra villkoren om bland annat fritt flytande ångest och social isolering innan massformationen uppstår. Detta innebär att, i vårt fall, klimatfrågan inte behöver utgöra den primära källan till massformationen. Kan det i stället vara så att grundorsaken består i tidens postmodernistiska och teknokratiska anda [1] med dess mänskliga rotlöshet, förnekande av historien, objektiva sanningar och människans inneboende värde?

Referenser och noter

[1] <https://klimatupplysningen.se/klimatalarmism-och-godhet/>
<https://klimatupplysningen.se/klimatreligionen/>
<https://klimatupplysningen.se/klimatalarmism-en-postmodernistisk-foreteelse/>
<https://klimatupplysningen.se/klimatalarmism-och-masspsykos/>

[2] **Charles-Marie-Gustave Le Bon**, född den [7 maj 1841](#) i Nogent-le-Rotrou, [Frankrike](#), död [13 december 1931](#), var en fransk [polyhistor](#), vars intresseområden omfattade [antropologi](#), [psykologi](#), [sociologi](#), [medicin](#) och [fysik](#).^{[1][2]} Mest känd är han för sitt verk *Massans psykologi* (1895) vilket betraktas som ett av de mest banbrytande verken inom [mass-](#) och [socialpsykologin](#). Det översattes till svenska år 1912^[3] och utgavs i nytryck år 2016.^[4]
https://sv.wikipedia.org/wiki/Gustave_Le_Bon

[3] **Hannah Arendt**, född [14 oktober 1906](#) i [Linden](#) i [Hannover](#), död [4 december 1975](#) i [New York](#), var en [tysk-amerikansk politisk teoretiker](#) med judiskt ursprung. Hon flydde till Paris 1933 efter [nazisternas maktövertagande](#) i Tyskland och till USA 1941.
https://sv.wikipedia.org/wiki/Hannah_Arendt

[4] Hannah Arendt: Totalitarismens ursprung, Översättning Jim Jakobsson (2020). Originalets titel: The Origins of Totalitarism (1948)

[5] Mattias Desmet är i färd med att ge ut en bok i frågan. I avvaktan på dess översättning till engelska hänvisas till ett stort antal videopresentationer och intervjuer; Till exempel nedanstående länkar eller sök på DuckDuckGo:
https://duckduckgo.com/?q=mattias+desmet&t=osx&ia=web&iai=https%3A%2F%2Fwww.redddit.com%2Fr%2Fconspiracy%2Fcomments%2Fqf8aby%2Fmattias_desmet_on_the_concept_of_mass_formation%2F&pn=1

<https://rumble.com/vrxr3n-tpc-653-dr.-mattias-desmet-dr.-robert-malone-dr.-peter-mccullough-mass-form.html>

<https://youtu.be/uLDpZ8daIVM>

<https://jermwarfare.com/blog/mattias-desmet>

https://www.reddit.com/r/IntellectualDarkWeb/comments/q4tuwv/a_conversation_on_mass_formation_with_mattias/

[6] Faria, Vanda, et.al. Do You Believe It? Verbal Suggestions Influence the Clinical and Neural Effects of Escitalopram in Social Anxiety Disorder. A Randomized Trial. EBioMedicine. 2017;24, doi:10.16/j.ebiom.2017.09.31

[7] Hjorth, Olof, et al. Expression and co-expression of serotonin and dopamine transporters in social anxiety disorder: a multitracer positron emission tomography study. Molecular Psychiatry 26. August 2021.

[8] Folkhälsomyndigheten 20201210. Statistik om psykisk hälsa bland barn och unga.

[9] WWF 20180301 – Ny Sifo-undersökning. Unga kvinnor mest oroade och engagerade i klimatfrågan.

[10] Folkhälsomyndighetens Miljöhälsorapport 2021,

[11] In [psychology](#), the **Asch conformity experiments** or the **Asch paradigm** were a series of studies directed by [Solomon Asch](#) studying if and how individuals yielded to or defied a [majority group](#) and the effect of such influences on beliefs and opinions.^{[1][2][3][4]}

Developed in the 1950s, the methodology remains in use by many researchers. Uses include the study of conformity effects of [task importance](#),^[5] [age](#),^[6] [sex](#),^{[7][8][9][10]} and [culture](#).^{[5][10]}

https://en.wikipedia.org/wiki/Asch_conformity_experiments

[12] **Dreyfusaffären** var en politisk rättsskandal som ägde rum i [Frankrike](#) åren 1894 till 1906. Affären handlade ursprungligen om [officeren Alfred Dreyfus](#), som anklagades för att ha lämnat över hemligstämplade handlingar till den tyska krigsmakten och dömdes till straffarbete för [spioneri](#).

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Dreyfusaffären>

[13] In [politics](#), a **noble lie** is a [myth](#) or [untruth](#), often, but not invariably, of a religious nature, knowingly propagated by an [elite](#) to maintain social harmony or to advance an agenda. The noble lie is a concept originated by [Plato](#) as described in the [Republic](#).^[2]

https://en.wikipedia.org/wiki/Noble_lie

[14] Bjørn Lomborg: FALSE ALARM How climate change panic costs us trillions, hurts the poor, and fails to fix the planet, Basic Books NY, 2020